

13.11.2013

LUONNOS LUKIOKOULUTUKSEEN VALMISTAVAN KOULUTUKSEN OPETUSSUUNNITELMAN PERUSTEIKSI

Suomi toisena kielenä -opettajat ry. pitää lukiokoulutukseen valmistavaa koulutusta äärimmäisen tärkeänä maahanmuuttajataustaisten oppilaiden yhdenvertaisten kouluttautumismahdollisuuksien kannalta. Arvostamme suuresti sitä asiantuntevaa työtä, jolla lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen opetussuunnitelman perusteiden luonnos on Opetushallituksessa laadittu. Kokonaisuutena luonnos on mielestämme erittäin onnistunut. Se on kieleltään erinomainen: selkeä ja tarkoituksenmukainen. Pedagogisen ajattelun kannalta se on ajan hengessä ja tulevaisuuteen suuntautuva. Luonnoksessa lukiokoulutukseen valmistavasta koulutuksesta on onnistuttu luomaan mielekäs, yhtenäinen kokonaisuus. Tämän ansiosta opiskelija voi kehittää osaamistaan ja kehittyä monipuolisesti vuoden aikana. Myös pysyvä vertaisryhmä ympärillä tukee opiskelijan edistymistä.

E erityisen ilahtuneita olemme siitä, että luonnoksen oppimiskäsitystä koskevassa luvussa tuodaan esiin kielen rooli oppimisessa. Tämä on uutta suomalaisessa opetussuunnitelmadiskurssissa, minkä takia on hienoa, että lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen opetussuunnitelman perusteet voivat toimia tiennäyttäjinä muille.

Yleisessä osassa myös monilukutaidon käsittely on ansiokasta. Monilukutaito nivoutuu luonnoksessa kiinteästi osaksi lukiokoulutukseen valmistavaa koulutusta. Monilukutaitoon on lukiokoulutukseen valmistavassa koulutuksessa syytä kiinnittää erityistä huomiota myös siksi, että kaikissa kulttuureissa tulkitseminen ja arvottaminen eivät ole toivottuja tekstien käsittelemisen tapoja.

Kriittiset havaintomme liittyvät lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen asemasta peruskoulun jälkeisten opintojen kentässä. Lukiokoulutukseen valmistava koulutus nimittäin poikkeaa muusta nivelvaiheen koulutuksesta siinä, että se ei tuota opiskelijalle kuutta lisäpistettä yhteisvalintaan. Jos opiskelija huomaa valmistavan koulutuksen aikana, että lukio ei olekaan hänelle oikea vaihtoehto, hän joutuu seuraavassa yhteisvalinnassa muita hakijoita huonompaan asemaan ja mahdollisesti hakeutumaan uudelleen lisäpisteet tuottavaan koulutukseen. Onko liian korkea vaatimus opiskelijalle, että hänen on tiedettävä jo koulutukseen hakeutuessaan, että ainoa toisen asteen vaihtoehto on lukiokoulutus?

Toinen samaan aihepiiriin liittyvä huolenaiheemme liittyy peruskoulun arvosanojen suorittamiseen. Käytännössä peruskoulun arvosanojen korottaminen vaatii

erityisjärjestelyjä, koska lukioilla ei ole aikuislukioita lukuun ottamatta perusopetuksen järjestämislupaa. Lukioon haetaan yhteisvalinnassa. Lukuaineiden keskiarvon korottaminen on erityisen tärkeää suuremmissa kaupungeissa, joissa keskiarvoraja on korkea. Tärkeää on myös varmistaa, etteivät kaikki luva-koulutuksen suorittaneet hakeutuisi alimman keskiarvon lukioihin. Voidaanko kaikille luva-koulutuksen opiskelijoille turvata mahdollisuus korottaa arvosanojaan?

Peruskoulun ohjaukselle tulee vaativa tehtävä miettiä, onko perinteinen lisäopetus turvallisempi vaihtoehto.

Lisäksi S2-opettajat ry:ssä kiinnitettiin huomiota siihen, että vaikka "mediataidoille" on varattu kaksi kurssia, viitataan tieto- ja viestintäteknologian käyttöön ylipäätään melko tulkinnanvaraisesti. Sähköiseen ylioppilaskokeeseen siirtymisen myötä koko lukio on muuttumassa yhä enemmän sähköiseksi. Siksi tieto- ja viestintätekniiikan rooli lukiokoulutukseen valmistavassa koulutuksessa voisi olla kuvattu tarkemmin ja konkreettisemmin.

Arviointi hyväksytty–hylätty –asteikolla pohdituttaa S2-opettajia jonkin verran. Sen motivoivuudesta ei olla aivan vakuuttuneita.

S2-opettajat ry:ssä halutaan kiinnittää huomiota myös LVS5-kurssin toisen päätavoitteen, kirjallisuuden analyysin käsitteet. Kirjallisuuden käsitteiden viidakosta tulisi osata valita ne, joita analysoimalla lukeminen monipuolistuu ja syvenee. Niiden tulisi tukea kaunokirjallisten tekstien kautta avautuvaa kulttuurisen, oman itsen sekä ympäröivän maailman ymmärryksen avartamista.

S2-opettajat ry. kiittää mahdollisuudesta saada antaa lausunto lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen opetussuunnitelman perusteiden luonnoksesta. Kiitos myös ansiokkaasta ja arvokkaasta työstä, jota opetussuunnitelman perusteita valmistellut työryhmä on tehnyt.

Kunnioitavasti Suomi toisena kielenä –opettajat ry:n puolesta

Katriina Rapatti
puheenjohtaja

Marja-Terttu Lounavaara
sihteeri